

(Селата имали автономно управление, фактически се признавали за юридически лица, жителитѣ имъ отговаряли солидарно за извършенитѣ въ тѣхнитѣ синори престѣпления, на които авторитѣ не били откривани. Тѣ притежавали общи земи, особено пасбища, необходими за стадата имъ.

(Села е имало и въ проныярскитѣ (болярски) и въ монастирскитѣ земи. Тѣ били богати и въ тѣхъ се поддържало доста голѣмо скотовѣдство съ рогатѣ добитѣкъ и коне. Конетѣ били предметъ на голѣми грижи. Тѣ били необходими за конница, превозъ и преносъ въ време на военни походи. Кражбата на коне била квалифицирана. Недоброто гледане на коне въ време на война се смѣтало за престѣпно деяние.

Редомъ съ скотовѣдството се развило все повече и повече земледѣлието, което по известно време станало главно занятие.

III. Население.

1. Етнически съставъ. — Ядката на населението е била славянския елементъ, който претопи твърде скоро първобългаритѣ, събитие извършено постепенно, но въ всѣки случай не тъй бавно, както се предполага отъ нѣкои историци. Не може да се приеме положението, че първобългаритѣ, като туранци, сж продължавали съ вѣкове, дори до покрѣстването, да живѣятъ като особена група, съ особни етнически черти, характеръ и при особенъ животъ. Титлитѣ на управници, военни и граждански, като ханъ, кавханъ, тарханъ и други не означаватъ нищо повече и нищо по-малко, освенъ че тѣ, донесени отъ Азия, били запазени като термини въ военната и гражданско-административната иерархии. Нѣкои отъ тѣхъ се замѣнятъ още въ началото на VIII в. съ славянски термини (воеводи), а по-късно се появили и византийски термини и титли, които следъ покрѣстването взематъ върхъ.

По този въпросъ ние се позоваваме на единъ безспоренъ ученъ и обективенъ историкъ, какъвто е Люборъ Нидерле, професоръ отъ Пражкия университетъ, авторъ на нѣколко тома „Славянски старожитности“ и припознатъ за най-вещъ специалистъ въ славянската етнография и история. Нидерле разправя, че българитѣ на „Аспаруха намѣрили въ източната частъ на полуострова славянитѣ, които безъ никакво съпротивление посрещнали българитѣ като свои помощници противъ Византия и сключили съ Аспаруха едно съглашение, възъ основа на което се устроила държавата въ територия най-напредъ между Дунава и Балкана, Тимокъ и Черно море. Стариятъ славянски строй си останалъ; само славянскитѣ князе се намѣрили подъ властта на българския ханъ. Асимилацията на двата елемента, така сдружени, не закъснява да се извърши. Погълнаха се не славяни, а българи. Българскитѣ владетели веднага взели славянски имена и напуснали своя бащинъ езикъ заради славянския; тѣхнитѣ боляри, тѣхниятъ народъ направили сжщото. Така се основа въ стара Мизия една нова държава, управлявана отъ български турко-татари, но етнически славянска и това още въ самото начало поради болшинството на нейнитѣ подданници. Славянскитѣ характеръ се закрепвалъ и задълбочавалъ колкото повече растѣла държавата и си присъединявала нови славянски племена . . . Съзнавайки общността си, единството си, всички славяни въ Македония до Охридско и още по-надолу до Тесалия, на югъ, проявили това, като приели общото име българи. По този начинъ елементитѣ, които съставятъ българския народъ, се сблизиха и стопиха въ едно най-напредъ на политическа почва, но веднага, сжщо върху